

ГОВОР
МИНИСТРА СПОЉНИХ ПОСЛОВА
ИВАНА МРКИЋА
НА XVI САМИТУ ШЕФОВА ДРЖАВА И ВЛАДА
ПОКРЕТА НЕСВРСТАНИХ ЗЕМАЉА
Техеран, 31.8.2012.

Господине председавајући,
Екселенције,
Даме и господо,

Дозволите ми да се на почетку захвалим нашим домаћинима, Исламској Републици Иран на одличној организацији и срдачном гостопримству које су нам указали у Техерану током XVI Самита шефова држава и влада Покрета несврстаних земаља.

Долазим пред овај уважени скуп држава представљајући земљу која је посматрач а истовремено и највећи наследник суоснивача Покрета, Социјалистичке Федеративне Републике Југославије.

Наш главни град Београд, град који генерације земаља чланица Покрета несврстаних радо памте, био је домаћин два самита Покрета и бројних министарских састанака током више деценија.

Поносни смо што је прошлог септембра Београд био домаћин комеморативног састанка којим је обележена 50. годишњица првог самита Покрета несврстаних, који је одржан у нашем главном граду пре 50 година.

Дозволите ми да изразим захвалност представницима више од 100 земаља који су учествовали на том величанственом скупу. Заједно смо одали почаст визији и државништву оснивача Покрета.

Екселенције,

Република Србија је као европска држава у потпуности посвећена свом циљу да постане чланица ЕУ. Наравно, такође се дубоко поштују наслеђе Покрета и достигнућа, његове основне вредности, начела и циљеви. Имамо велики осећај солидарности са Покретом несврстаних и прихватамо напредну визију садашњих чланица Покрета.

Техерански завршни документ ће бити део стратешког плана како да се превазиђу трајни и нови геополитички изазови. Он наглашава важност стварања мирног и просперитетног

света, обликованог у оквиру праведног и равноправног међународног поретка.

Да би се то урадило, структуре глобалног управљања се морају унапредити, јер њихова институционална архитектура остаје каква је била у време хладног рата.

Подршка ће и даље морати да се пружа дугогодишњим напорима Покрета несврстаних за колективну еманципацију од постојећих економских неједнакости. У том циљу, постојеће међународне економске институције треба да се реструктурирају, да би боље рефлектовале предстојеће економске реалности и спровеле у потпуности право на развој за све.

Додатни приоритет ће и даље бити јачање дијалога међу културама, цивилизацијама и религијама. Нуклеарна непролиферација, свет без нуклеарног наоружања, и коришћење нуклеарне енергије у мирнодопске сврхе ће такође морати да се поштују у складу са принципима садржаним у Повељи Уједињених нација и свим другим релевантним међународним инструментима.

Друга референтна тачка ће бити ефикасност Уједињених нација. Морамо да постигнемо консензус о томе како да се реформише Савет безбедности, али и како да се ревитализује Генерална скупштина. По мом мишљењу, јачање њене улоге је од несумњивог значаја за све нас.

Задовољни смо чињеницом да је мој претходник, господин Вук Јеремић, изабран за председника Генералне скупштине УН предстојећег 67. заседања.

Многе државе чланице Покрета несврстаних дале су свој глас српској кандидатури. Дозволите ми да изразим своју захвалност свакој земљи која је веровала у наше способности да предедавамо телом које Миленијумска декларација дефинише као "главног, промишљеног, репрезентативног органа УН који креира политику."

Екселенције,

Нова влада Републике Србије ће наставити да продубљује активно ангажовање наше земље са државама чланицама ПНЗ. Користећи више билатералних инструмената сарадње, надамо се да ћемо приближити наше народе. На пример, надамо се да ћемо повећати број стипендија које смо понудили, као део нашег Фонда за стипендирање „Свет у Србији“. Већ се стотине младих људи из земаља Покрета несврстаних уписало на Београдски универзитет, на студије медицине, пољопривреде, инжењерства и остале области које ће допринети одрживом развоју њихових земаља.

Наставићемо да пружамо руку нашим несврстаним пријатељима у циљу јачања поштовања обавезујућих принципа из Повеље ОУН од стране свих. Јачање наступа на бази поштовања правила у међународним односима је у нашем заједничком интересу, почев од фундаменталног уважавања суверенитета и територијалног интегритета држава чланица УН. То је у складу са тачком 5 нашег данашњег завршног документа у којем се реafirмише опредељење ПНЗ за поштовање темељног принципа Повеље УН.

Имајући то у виду, осврнућу се сада на највећи изазов с којим се суочава наша земља. Говорим о нелегалном покушају власти етничких Албанаца у нашој јужној покрајини Косову и Метохији да промене границе Србије једностраном сецесијом.

Желим да будем веома јасан да никада и ни под каквим условима нећемо признати једнострано проглашену независност Косова од стране власти албанске националне мањине.

То је и даље наш став, не само због опасности коју представљају косовски сепаратисти за уставни поредак Србије, већ и зато што једнострано проглашена независност Косова представља преседан који би могли да следе сецесионисти широм света.

Замислите само колико би земаља које су представљене у овој сали било погођено. Границе свих мултиетничких држава би могле бити угрожене, што би произвело нестабилност у свим деловима наше планете.

Само неколико дана раније, власти косовских сецесиониста изашле су са наводним писмом којим их признају наша браћа из Републике Мали. Показало се да је тај лажни документ био фалсификат.

Председник Малија издао је саопштење у којем се "категорички демантује ова неистина којом се прља слика Малија."

Екселенције,

Пре него што наставим ово излагање, желим да изразим искрену захвалност моје земље великој већини чланица ПНЗ, које поштују суверенитет и територијални интегритет Србије, што нису признале сепаратисте на Косову. Заиста нас радује што и даље настављате да поштујете суверенитет и територијални интегритет Србије. Апелујем на вас да се и даље уздржавате од признавања било ког решења за Косово које није производ јасног и коначног споразума између страна.

Да будем јасан - Србија је чврсто опредељења за постизање обострано прихватљивог решења о питању Косова. И даље смо посвећени преговорима са властима етничких Албанаца из покрајине. Дијалог је једини пут који води миру на Косову.

То ће и даље бити позиција Србије – без обзира на налазе садржане у дубоко потресном извештају Парламентарне скупштине Савета Европе под називом "Истраживање навода о нехуманом поступању према људима и о нелегалној трговини људским органима на Косову."

У извештају се наводи да су још 1998. године многи који се данас налазе на високим положајима у тзв. влади Косова били на челу организоване криминалне групе која се бавила кријумчарењем дроге, оружја и људи.

У извештају се наводи и да су се они бавили трговином људским органима као средством

рата и за остваривање нечасне добити.

У извештају се каже да је на стотине Срба отето на Косову пре, током и одмах након сукоба 1999. године, као и да су они послати у тајне логоре за затворенике у суседној Албанији. Многе од тих жртава су касније одабране за насилну хируршку интервенцију, а потом и убијене. Њихови унутрашњи органи су вађени и продавани на међународном црном тржишту.

Ако се то испостави да је тачно, то ће представљати једну потпуно нову категорију ратног злочина и злочина против човечности.

Драги пријатељи, не сумњам да ће се дух несврставања показати на делу.

Радећи заједно и показујући и даље солидарност и одбацујући унилатерализам као и дајући шансу за успех преговорима можемо спречити да узме корена један опасан преседан и на тај начин можемо допринети изградњи новог поретка за ХХИ век у којем постизање договора међу странама представља једини легитиман одржив начин за решавање спорова било где у свету.

Хвала на пажњи.